

Warszawa, 25 września 2024 r.

Apel ws. stabilizacji prawnej oraz bezpieczeństwa sektora aptecznego

Od lipca 2023 r., czyli od momentu dokonania tzw. wrzutki poselskiej, nasze organizacje wskazywały na wadliwość przeprowadzonego procesu legislacyjnego oraz alarmowały, że rozwiązania AdA 2 uderzają w interes pacjenta i naruszają konstytucyjnie gwarantowane prawo własności.

Dziś możemy rzetelnie ocenić skutki wprowadzenia „Apteki dla Aptekarza” w 2017 r. 400 gmin (16%) w całym kraju nie ma ani jednej apteki, ceny leków wzrosły powyżej poziomu inflacji, a zainteresowanie młodych ludzi studiowaniem kierunku farmacja jest najniższe w historii RP po 1990 r. Regulacje AdA 2 ten trend jedynie pogłębiły. Niezgodne z Konstytucją – jak wskazują uznani konstytucjoniści – przepisy doprowadziły również do zmniejszenia dostępności do aptek, które stanowią remedium na problemy systemu ochrony zdrowia związane ze zmianami demograficznymi, deficytem lekarzy i pielęgniarek oraz koniecznością zapewnienia opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi. Farmaceuci są gotowi do świadczenia dodatkowych usług w aptekach, odciążających lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. Dzięki zaufaniu pacjentów do farmaceutów rola aptek ma realną szansę ewoluować w stronę lokalnych centrów zdrowia. Warunkiem inwestycji prowadzących do rozwoju łatwo dostępnej opieki farmaceutycznej jest jednak stabilne otoczenie prawne i regulacje stanowiące zgodnie z zasadami dobrej legislacji.

Doświadczenia z innych państw członkowskich UE pokazują, że racjonalni prawodawcy odchodzą od hermetycznych regulacji takich jak „Apteka dla Aptekarza” na rzecz zwiększenia dostępności do aptek i pobudzenia konkurencyjności rynku. Ważnym przykładem są Włochy, które po wprowadzeniu regulacji typu „AdA” zdecydowały się jednak zliberalizować prawo

z powodu zapaści rynku aptecznego. Obalono tym samym argumenty, że ograniczenie wolności gospodarczej przez przepisy prowadzące do zmniejszenia liczby aptek i utrudnianie otwierania nowych jest korzystne dla pacjentów i farmaceutów, a tym samym uzasadnione ważnym interesem społecznym.

Przepisy AdA 2 zostały także zaskarżone do Komisji Europejskiej, z uwagi na naruszenie zasad Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. AdA 2 narusza prawo krajowe, wspólnotowe i międzynarodowe, nie tylko z uwagi na wadliwy proces legislacyjny, lecz przede wszystkim ze względu na jej wywłaszczający i dyskryminacyjny charakter, który jest niezgodny z zasadami demokratycznego państwa prawa.

Jako organizacje zrzeszające podmioty działające na rynku aptecznym zatrudniające ponad 7 000 farmaceutów pracujących w polskich aptekach od długiego czasu z niepokojem obserwujemy, że Naczelna Rada Aptekarska (NRA) przyjęła rolę adwokata jednego podmiotu nieaptecznego, a nie reprezentatywnego głosu całego środowiska farmaceutów.

Postulujemy, aby prawo farmaceutyczne było tworzone z myślą o dobru pacjenta, a nie wąskiej grupie interesariuszy, zgodnie z Konstytucją RP, w sposób przemyślany oraz umożliwiający zaspokojenie potrzeb całego systemu ochrony zdrowia.

Uznajemy, że trwający proces przywracania praworządności w Polsce powinien objąć również działania mające na celu usunięcie z obiegu prawnego aktów, które zostały uchwalone z pogwałceniem zasad dobrej legislacji, tym bardziej, że ustanowione normy godzą – co podkreślają konstytucjoniści – w podstawowe wartości naszej Ustawy Zasadniczej.

Zwracamy się do Rady Ministrów oraz Posłów i Senatorów RP z prośbą o pilne podjęcie prac legislacyjnych mających na celu zapewnienie stabilizacji prawnej oraz bezpieczeństwa pacjentów i sektora aptecznego.